

Poglavlje o znanju

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Muhammed b. Ibrahim et-Tuvejdžiri

Prijevod:

Senad Muhić

Revizija:

Ersan Grahovac

2014 - 1435

IslamHouse.com

﴿ كتاب العلم ﴾

« باللغة البوسنية »

محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة:

سناد موهيتش

مراجعة:

أرسان غراهوفاتس

2014 - 1435

IslamHouse.com

Poglavlje o nauci

'*Ilm* (znanje) je istinska spoznaja nečega onakvim kakvo ono jeste. To biva uništenjem informacija u srce.

'*Amel* (postupanje) je praktikovanje znanja koje se srcem spoznalo, poput uzimanja abdesta, obavljanja namaza, lijepog ponašanja, itd.

Najvrijednije znanja i najveća spoznaja je spoznaja Allaha Uzvišenog, Njegovih osobina, vjere i propisa.

Najljepši ukras kojim se čovjek može okтити jeste znanje čija je spoznaja obavezujuća za svakog muslimana, a to je i tematika koja će se obrađivati u ovom poglavlju.

Vrijednost znanja

Allah Uzvišeni veli: *O vjernici, kada vam se kaže: „Načinite mjesta drugima tamo gdje se sjedi.“, vi načinite, pa i vama će Allah mjesto načiniti; a kad vam se rekne: „Dignite se.“, vi se dignite, i Allah će na visoke stepene uzdignuti one među vama koji vjeruju i kojima je dato znanje. A Allah dobro zna ono što radite.* (El-Mudžadela, 11.)

Osman, radijallahu 'anhu prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Među vama su najbolji oni koji Kur'an uče i njemu druge podučavaju.**“¹

Vrijednost izučavanja, a ono biva prije govora i djelovanja

Uzvišeni Allah veli:

1. Znaj da nema drugog boga osim Allaha i traži od Allaha oprosta za sebe, a i za vjernike i vjernice. Allah zna gdje se krećete i gdje boravite. (Muhammed, 19.)

2. I reci: „Moj Gospodaru, znanje mi povećaj!“ (Taha, 114.)

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Ko od vjernika otkloni jednu od dunjalučkih teškoća, Allah će od njega otkloniti jednu od ahiretskih teškoća, ko olakša onome ko je u teškom stanju, i Allah će olakšati njemu na dunjaluku i na Ahiretu, ko sakrije sramotu muslimana na ovome svijetu, Allah će sakriti njegovu sramotu na ovome i na onome svijetu. Allah pomaže svome robu sve dok**

¹ Bilježi Buharija, br. 5027.

rob pomaže svome bratu. Ko krene putem traženja znanja, Allah će mu olakšati put do Dženneta.²

Vrijednost onih koji pozivaju ka dobru

Uzvišeni Allah veli: *A ko govori ljepše od onog koji poziva ka Allahu, radi dobra djela i govori: „Ja sam musliman.“* (Fussilet, 33.)

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: **„Ko poziva ka dobru ima istu nagradu kao i onaj koji ga slijedi, ne umanjujući pri tome nagradu onome ko poziva. Ko poziva u zlo ima isti grijeh kao i onaj koji ga slijedi, ne umanjujući pri tome grijeh onoga ko poziva u njega.“**³

Obaveznost dostavljanja znanja

Uzvišeni Allah kaže: *Ovo je obznana ljudima, kako bi se opomenuli i kako bi spoznali da nema drugog boga osim Allaha i da bi pouku primili oni koji su razumom obdareni.* (Ibrahim, 25.)

Od Ebu Bekreta se prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na oprosnom hadždžu kazao:

² Bilježi Muslim, br. 2699.

³ Bilježi Muslim, br. 2674.

„Neka onaj koji je prisutan dostavi onome ko je odsutan, jer može biti da onaj kojem se dostavlja, bolje razumije od onoga ko dostavlja.“⁴

Abdullah b. Amr prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Prenesite od mene pa makar jedan ajet i prenosite bez problema kazivanja o Sinovima Israilovim, a onaj ko namjerno slaže na mene neka pripremi sebi mjesto u Vatri.**“⁵

Kazna za onoga ko skriva znanje

Allah Uzvišeni kaže: *One koji budu tajili jasne dokaze, koje smo Mi objavili, i pravi put, koji smo Mi u Knjizi ljudima označili, njih će Allah prokleti, a prokleće ih i oni koji imaju pravo da proklinju. Oprostiću samo onima koji se pokaju i poprave i to jasno ispolje, a Ja primam pokajanje, i Ja sam milostiv.* (El-Bekare, 159-160.)

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: „**Ko bude o nečemu upitan, pa**

⁴ Bilježe Buharija, br. 67., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 1679.

⁵ Bilježi Buharija, br. 3461.

svoje znanje o tome prekrije, Allah će ga na Sudnjem danu obući u odjeću od Vatre.“⁶

Kazna za onoga ko u nečije drugo ime mimo Allahovog traži znanje

Ebu Hurejre prenos da je Poslank, sallallahu alejh ve sellem, kazao: „**Doista, prvi čovjek kome će biti presuđeno na Sudnjem danu je čovjek koji je preselio kao šehid. Doći će se s njim, upoznat će se sa svojom blagodati i on će je upoznati, a zatim će mu se reći: 'Šta si uradio s ovom blagodati?' Odgovorit će: 'Borio sam se radi Tebe sve dok nisam poginuo!' Reći će: 'Lažeš. Naprotiv, borio si se da se kaže: „Kako je hrabar.“, pa to se i reklo.' Zatim će narediti da se ovaj odvuče na svome licu i baci u Vatru. I čovjek koji je sticao znanje i njime podučavao druge, i učio Kur'an. Doći će se s njim, upoznat će se sa svojom blagodati i on će je upoznati a zatim će mu se reći: 'Šta si uradio s ovom blagodatima?' Odgovorit će: 'Sticao sam znanje i podučavao njemu i učio Kur'an samo radi Tebe!' Reći će: 'Lažeš. Naprotiv, sticao si znanje kako bi se reklo: -Kako je učen- i učio si Kur'an kako bi se reklo:**

⁶ Hadis je hasen sahih, a prenose ga Ebu Davud, br. 3657., i ovo je njegova verzija, i Tirmizi, br. 2649.

-On je karija, učač-, pa to je i rečeno.' Zatim će narediti da se ovaj odvuče na svome licu i baci u Vatru. I čovjek kome je Allah dao izobilje, mnogo mu podario od svakog imetka. Doći će se s njim, upoznat će se sa svojom blagodat i on će je upoznati a zatim će mu se reći: **'Šta si uradio s ovom blagodat i?'** Odgovorit će: **'Nisam ostavio nijedan put na kojem Ti voliš da bude udijeljeno a da ja nisam i udijelio na njemu samo radi Tebe!'** Reći će: **'Lažeš. Naprotiv, to si radio samo da se kaže: -Kako je darežljiv-, pa to se i reklo. Zatim će narediti da se ovaj odvuče na svome licu i baci u Vatru.'**⁷

Kazna za onoga ko izmšlja laž na Allaha i Poslanka, sallallahu alejhi ve sellem

Allah Uzvšen kaže:

1. *A ko je nepravedniji od onoga ko izmšlja laž da bi ljude bez znanja na krivi put odvodio, a Allah neće ukazati na pravi put narodu koji je nepravedan.* (El-En'am, 144)

2. *Ne govorite neistine jezicima svojim: Ovo je dopušteno, a ovo je zabranjeno, da biste tako o Allahu neistine iznosili. Oni koji o Allahu govore nesitine neće*

⁷ Bilježi Muslim, br. 1905.

uspjeti, kratko će uživati i njih će strašna patnja čekati.
(En-Nahl, 116-117)

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Ko na mene namjerno slaže neka sebi pripremi mjesto u Vatri.**“⁸

Vrijednost onoga ko uči i druge podučava

Allah Uzvšeni kaže: *Nezamislivo je da čovjek kome Allah da knjigu i znanje i vjerovjesništvo – pslije rekne ljudima: Klanjajte se meni, a ne Allahu! – nego: Budite Božji jer vi Knjigu znate i nju proučavate!* (Alu imran, 79.)

Ebu Musa prenos da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Primjer upute i znanja, s kojima me je Allah poslao, jeste kao primjer (obilne) kiše koja padne na zemlju (različite kvalitete). Dobra (plodna) vrsta zemlje primi vodu, te iz nje izraste bujna trava i bilje. Neplodna zemlja primi i zadrži vodu, pa Allah od nje da korist ljudima, te je oni piju, poje (stoku) i (zalijevaju) biljke. (Treća vrsta) jesu doline i ponori koji, niti vodu zadržavaju, niti na njima trava raste. To je primjer onoga koji je podučen i upućen u spoznaju vjere Allahove i koji se okoristio onim s čime**

⁸ Blježe Buharija, br. 110., Muslim, br. 3., i ovo je njegova verzija.

me je Allah poslao, pa ga je spoznao i (druge) podučavao, kao i primer onoga koji zbog toga nije ni glavu podigao i nije prihvatio Allahovu uputu s kojom sam poslat.⁹

Abdullah b. Mesud prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Ne smije se zavidjeti osim u dva slučaja: čovjeku kojem je Allah podario imetak pa ga on udjelio pomagajući istinu i čovjeku kojem je Allah podario mudrost (znanje) pa ga on slijedi i druge njemu podučava.**“¹⁰

Podizanje i nestanak znanja

Enes prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Među predznake Sudnjeg dana ulaze: nestanak znanja, pojava neznanja, rasprostranjenost bluda, konzumiranje alkohola, nestanak muškaraca, a ostanak žena, tako da će na jednog muškarca biti pedeset žena.**“¹¹

Abdullah b. Amr prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Allah neće uzimati (uzdići) znanje tako što će ga čupati iz srca ljudi, nego će ga**

⁹ Bilježe Buharija, br. 79., i ovo je njegova verzija, i Muslm, br. 2282.

¹⁰ Bilježi Buharija, br. 73., i ovo je njegova verzija i Muslim, br. 816.

¹¹ Bilježe Buharija, br. 81., i Muslim, 2671., i ovo je njegova verzija.

uzdići uzimajući (usmrćujući) učenjake, tako da kada ne bude učenjaka, ljudi će pitati neznalice, a oni će svojim neutemeljenim odgovorima sami sebe, a i druge odvoditi u zabludu.¹²

Vrijednost razumijevanja vjere

Allah Uzvišeni kaže: *Da li je onaj koji u noćnim satima u molitvi vrijeme provodi, padajući licem na tle i stojeći, strahujući od onoga svijeta i nadajući se milosti Gospodara svoga...? Reci: Zar su isti oni koji znaju i oni koji ne znaju? Samo oni koji pameti imaju pouku primaju!* (Az-Zumar, 9)

Muavija prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Kome Allah želi dobro podučiti ga propisima vjere. Allah daje, a ja sam Kasim. U mome ummetu će uvijek biti skupina koja će jasno ispoljavati istinu i nimalo im neće nautiti oni koji im se suprostave i tako će biti do Sudnjeg dana.**“¹³

¹² Bilježe Buharija, br. 100, i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2673.

¹³ Bilježe Buharija, br. 3116, i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 1037.

Osman prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Najbolji među vama su oni koji Kur'an uče i njemu druge podučavaju.**“¹⁴

Vrijednost mjesta gdje se čini zikr

Na ovome svijetu postoje dvije džennestke bašče. Jedna se nalazi u džamiji Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a druga postoji u svakom mjestu i vremenu.

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Između moje kuće i minbere u mojoj džamiji nalazi se jedna od džennetskih bašči, a moj minber stoji na vrelu Havd.**“¹⁵

Ebu Hurejre i Ebu Seid prenose da je Poslanik, sallallahu aeljhi ve sellem, kazao: „**Kada god skupine vjernika sjedne s ciljem spominjanja Allaha, meleki ih obujme krilama, na njih se spusti milost i prekrije ih smiraj, a Allah ih spomene kod onih koji su kod Njega.**“¹⁶

Enes b. Malik prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Kada budete prolazili pokraj džennetskih bašči zastanite. Rekoše: 'A šta su to**

¹⁴ Bilježi Buharija, br. 5027.

¹⁵ Bilježe Buharija, br. 1196., i Muslim, br. 1391.

¹⁶ Bilježi Muslim, br. 2700.

džennetske bašče?' Poslanik reče: 'To su mjesta na kojima se spominje Allah.'¹⁷

¹⁷ Hadis je dobar, a bilježe ga Ahmed, br. 12551., i Tirmizi, br. 3510.